

Комунальний заклад «Балашівська гімназія
Кропивницької міської ради

Правила Дорожньої азбуки

4 клас

Вчитель початкових класів:

Лігостова Л.Б.

Тема. Правила дорожньої азбуки

Мета: розширити знання учнів про правила дорожнього руху, дорожні знаки, світлофор та його призначення; розвинути пам'ять, мислення, кмітливість; виховати вміння обережно поводитися на вулиці, берегти своє здоров'я.

Обладнання: заготовки дорожніх знаків, зображення світлофора, наочний матеріал, відео, плакати правил.

Література:

1. https://gorohovatka.io.ua/s382156/besidi_z_dotrimannya_pravil_dorojnego_ruhu
2. <https://abetkaland.in.ua/stsenarij-dorozhnya-abetka/>

Хід заняття

I. Організаційна частина.

II. Основна частина . Повідомлення теми.

З кожним роком ви, діти, підрастаєте і стаєте більш самостійними , ви ходите до школи , користуєтесь транспортом. І тому ви повинні знати правила дорожнього руху . Неважко вивчити правила , набагато важче кожен день їх дотримуватись . Незнання або невміння дотримуватись певних правил, необережність часто призводять до втрати не тільки здоров'я , а й навіть життя . І, на жаль, часто нещастя трапляються з дітьми .Отже, поговоримо сьогодні про правила дорожнього руху.

1. Розгадування загадки.

Йде через села і міста , а з місця не зрушить .

Так , діти , це дійсно **дорога** .Послухаємо зараз, які раніше були дороги.

2. Розповідь з елементами бесіди.

В давні часи дороги були єдиними і для тих, хто їхав, і для тих, хто йшов. Це часто призводило до нещасних випадків. Царі видавали суворі накази, намагалися навести порядок на вулиці. Минав час, але нещасних випадків не зменшувалось. І тоді люди самі вирішили: треба розділити потоки їздових і пішоходів. Почали мостити дороги для їздових і будувати спеціальні доріжки для пішоходів, які назвали французьким словом "тротуар", що означає дорога для пішоходів.

Тротуари трохи піднято над бруківкою, де їздять машини, і відгороджено кам'яною брівкою, яка ще називається бордюр. Пішоходи рухаються у двох напрямках, тримаючись правої сторони.

-А чому саме правої?

В давнину поселення були на великих відстанях одне від одного. Вузькі дороги проходили через густі ліси, тоді небезпечно було ходити без зброї. Коли пішоходи зустрічались, вони звільняли одне одному дорогу, притримуючись правої сторони. Причому в бік зустрічного було повернуто ліву частину тіла, прикриту щитом. З того часу так і залишився правосторонній рух.

-А тепер давайте пригадаємо основні правила дорожнього руху пішоходів. Ти – пішохід,

Ти йди завжди на перехід,

Повинен правила ти знати:

Коли іти, коли чекати.

1. Пішоходи ходять лише тротуарами тримаючись лише правого боку щоб не заважати зустрічним пішоходам.

2. За містом треба ходити узбіччям назустріч автомобілям, що рухаються, з тим, щоб вчасно побачити їх і поступитись дорогою.

3. Перехрестя - найнебезпечніше місце для пішоходів. Переходити перехрестя необхідно лише визначеними переходами.

4. До того, як переходити вулицю, спершу треба подивитися ліворуч. Якщо проїжджа частина вулиці вільна - можна йти.

5. Ніколи не перебігайте вулицю перед транспортом, що рухається.

6. Ніколи не влаштовуйте ігри біля транспорту, що стоїть у дворі, - в ньому можуть відмовити гальма.

7. Не чіпляйтесь за рухомий автотранспорт.

8. Не грайте в сніжки чи футбол на тротуарах і рухомій частині вулиці - навіть найдосвідченіший водій не в змозі одразу зупинити машину, особливо на слизькій дорозі.

9. Не катайтеся на санчатах, лижах і ковзанах поблизу дороги.

4. Гра «Дозволено, заборонено».

-Зараз я перевірю, як ви запам'ятали правила дорожнього руху пішоходів.

Давайте ми з вами пограємо в гру. Я буду зачитувати вам речення, а ви будете казати: дозволено це, чи заборонено.

І проспекти, і бульвари, всі шумливі в наші дні.

Ти проходи по тротуару лиш по правій стороні.

Це ... (дозволено).

Пустувати тут, де люди ... (заборонено).

Катататись на санчатах, лижах і ковзанах поблизу дороги...(заборонено)

Дітям гратись на дорозі... (заборонено).

Знати правила дорожні це ... (дозволено).

Перебігати вулицю перед транспортом, що рухається...(заборонено).

Влаштовувати ігри біля транспорту, що стоїть у дворі...(заборонено) .

-Молодці, ви добре запам'ятали ці правила.

5. Розгадування загадки.

Чи знаєте ви , що місто розмовляє з транспортом і пішоходами . Ця розмова дуже цікава . Адже вона незвичайна . Всі мовчать , але розуміють один одного . Розуміють тому , що бачать . І водії транспорту , і пішоходи бачать мову вулиць . Ця мова виражена за допомогою ... (дорожніх знаків).

6. Перегляд мультфільму («Азбука безпеки на дорозі тітоньки Сови - Дорога і дорожні знаки»). https://www.youtube.com/watch?v=t_DbfGRUC14

Діти, зараз ми з вами переглянемо мультфільм. А ви будьте дуже уважними, бо після перегляду я задам вам кілька запитань.

-Які дорожні знаки вам зустрічались по дорозі до школи?

-Чи завжди звертаєте увагу на ці знаки?

7. Розгадування загадки.

Діти, дорожніх знаків дуже багато і кожен з них попереджає, застерігає, наказує та надає інформацію. Але ми з вами не згадали ще про одного з друзів, який слідкує за порядком на дорозі. Відгадайте загадку:

Не загадка, а морока,

Не дракончик він, не джин,

Має він три світлих ока,

Але дивиться одним.

Два завжди відпочивають,

А одне ніяк не спить,

Кольори всі різні мають –

Кожне полум'ям горить.
То червоне, то зелене,
Жовте сонечком блищить.
Ось погляньте всі на нього,
Відгадаєте умить.
Транспорт в місті регулює,
Як справжнісінький актор,
Всім він правила диктує,
Ну і зветься... (світлофор)

Так, це світлофор. Він допомагає водіям і пішоходам на вулицях міст і сіл. А чи знаєте ви, що світлофори з'явилися на вулицях більш як 60 років назад. Вони виглядали так: з чотирьох боків на них були три кольорових скла (зелений, жовтий, червоний). По ним повільно рухалася велика чорна стрілка, вони були дуже незручні, а сучасні світлофори-автомати набагато кращі.

8.Робота з віршем.

Зараз я буду читати віршик, а ви доповнювати його. Домовились?

Вивчіть ви закон простий:

Горить червоний, значить...(стій).

Жовтий каже пішоходу:

Приготуйсь до ....(переходу).

От зелений вже горить,

Каже він усім...(ідіть).

III. Підсумок.

9.Зараз ми з вами проведемо вікторину «Школа світлофорних наук».

- 1.Яка частина вулиці призначена для пішоходів? (тротуар)
- 2.При якому сигналі світла дозволяється переходити дорогу? (при зеленому)
- 3.Як пішоходи повинні ходити по тротуару? (дотримуючись правої сторони)
4. Яка машина може їхати без двигуна? (Іграшкова)
4. Який сигнал світлофора дозволяє перехід? (Зелений)
6. Які машини можуть їхати без сигналу? (Іграшкові)

7. Яке значення мають зелений і жовтий колір світлофора? (Зелений колір дозволяє перехід, а жовтий — каже, що треба трішечки почекати, попереджає вільний перехід)

8.Що означає червоний колір світлофора? (Червоний колір — це завжди сигнал небезпеки і треба зупинитися, почекати. Він забороняє переходити дорогу.

IV. Висновок.

-Я вам всім дякую за роботу. Ви всі сьогодні були великі молодці. До побачення!

Діти із задоволенням малювали малюнки з правил дорожнього руху.
Секмедіна Мілена, Дубинянська Аня та Курінько Владислав.

Про дорожні знаки та їх використання розповідав Лисак Максим

Активну участь під час уроку брали

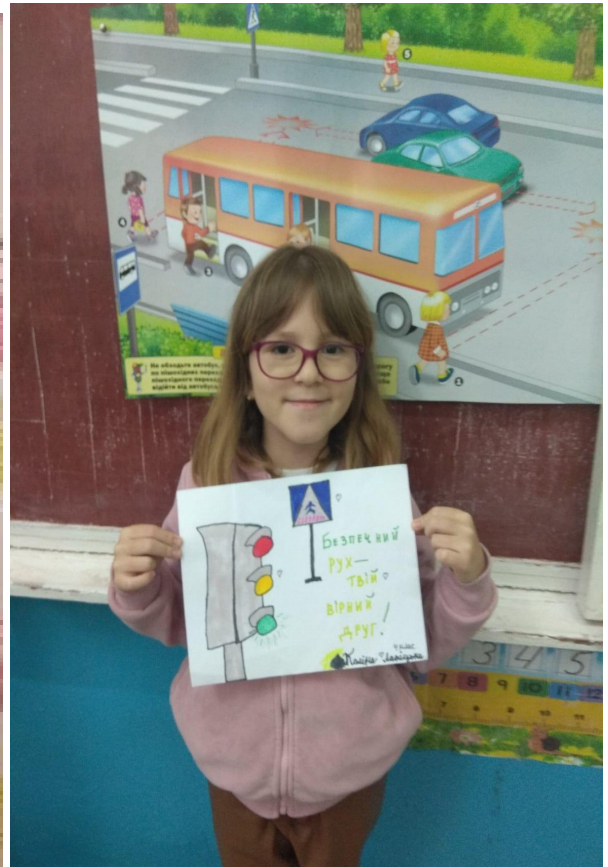

Дубинянська Аня та Басв Артем

Під час уроку діти виготовили макет проїжджої частини вулиці разом із дорожніми знаками, будинками, транспортними засобами. Практично розглянули та пояснили як потрібно дотримуватися Правил дорожнього руху, які дорожні знаки повинні стояти на цих місцях.

Лапіцька Поліна розповіла однокласникам правила користування світлофором та уміння правильно переходити дорогу у таких випадках.

Фото і малюнок Кривохижі Богдана. Богдан розповів як він дотримується Правил дорожнього руху під час їзди на велосипеді.

